

OPERATIVNI PROGRAM KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2014- 2020

SPECIFIČNI CILJEVI 6ii1 i 6ii2

UPUTA KORISNIKU O UVJETIMA MOGUĆEG SKLAPANJA DODATKA UGOVORA O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Financiranje projekata u opravdanim slučajevima, kada nakon sklapanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u postupcima javne nabave za sklapanje sekundarnih ugovora, vrijednosti dostavljenih ponuda premašuju dostupna sredstva dodijeljena projektu

1. UVOD

Donošenjem Odluke o financiranju i sklapanjem Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava dodjeljuju se sredstva Kohezijskog fonda Europske unije za projekte koji se provode u okviru specifičnih ciljeva 6ii1 i 6ii2 Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014- 2020.

Nakon sklapanja Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u postupcima javne nabave za sklapanje sekundarnih ugovora (prije svega ugovora o radovima) utvrđeno je uobičajeno odstupanje (premašivanje) vrijednosti dostavljenih ponuda od procijenjenih vrijednosti ugovora sukladno Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, kao posljedica stanja na građevinskom tržištu, što dovodi do povećanja ukupne vrijednosti investicija.

Imajući u vidu iznos ukupnih prihvatljivih troškova po projektu, prema članku 61 regulative (EU) No 1303/2013, identificirane su tri (3) grupe projekata s potencijalnim povećanjem vrijednosti projekta:

1. Projekti koji su odobreni kao „non-major“ projekti u nacionalnoj proceduri, a povećanjem vrijednosti investicije i dalje ostaju „non-major“;
2. Projekti koji su odobreni kao „non-major“ projekti u nacionalnoj proceduri, a povećanjem vrijednosti investicije će preći u „major“ projekte te će biti upućeni po prvi put u IQR (neovisni stručnjak za kontrolu kvalitete iz članka 102. Uredbe (EU) br. 1303/2013);
3. Projekti koji su odobreni kao „major“ projekti, odnosno koji su prošli proceduru odobrenja od strane IQR-a te ih je zbog povećanja vrijednosti investicije potrebno ponovno uputiti u IQR na odobrenje.

S obzirom na navedeno, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) u svojstvu Upravljačkog tijela (UT), Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (MZOE) u svojstvu Posredničkog tijela razine 1 (PT1) i Hrvatske vode u svojstvu Posredničkog tijela razine 2 (PT2) **omogućit će da se u opravdanim slučajevima** za ovakve projekte, iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava poveća i to putem izmjene Odluke o financiranju i izmjene Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava tj. sklapanjem Dodatka Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

U takvim slučajevima, sukladno uputi MRRFEU Klase: 910-04/16-02/36; Urbroj: 538-05-5-2-2/209-19-285 od 22. ožujka 2019., derrogirala bi se odredba Općih uvjeta (Prilog II Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava) kojom se određuje da putem izmjene Ugovora nije moguće dovesti u pitanje zaključke postupka dodjele, odnosno u konkretnom slučaju da nije moguće povećati iznos bespovratnih sredstava naveden u Odluci o financiranju i Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava.

Dodatna sredstva za financiranje projekta dodijelit će se u opravdanim slučajevima putem izmjene Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, tj. sklapanjem dodatka Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, a na temelju Zahtjeva za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u pisanim oblicima (Zahtjev), koji podnosi Korisnik i za koji snosi odgovornost za pravodobno podnošenje istog, kako bi se mogle ispuniti procedure i rokovi Posredničkih tijela za ocjenu opravdanosti Zahtjeva i donošenja odluka. Detaljan opis procedure i rokovi za pojedini korak propisani su u Općim uvjetima -

Prilog II Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. S obzirom na navedeno, nije potrebno ponovno odobrenje postupka dodjele od strane MRRFEU kao UT-a.

Provđba procedure opravdanosti zahtjeva za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (dodjela dodatnih bespovratnih sredstava), provest će se kroz dvije faze.

U prvoj fazi, Hrvatske vode će kao Posredničko tijelo razine 2, na temelju preliminarne analize napravljene i dostavljene od strane Korisnika, utvrditi ispravnosti analitike i prihvatljivosti povećanja vrijednosti investicije te opravdanost pokretanja postupka za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Ova preliminarna analiza treba elaborirati pojedini provedeni postupak javne nabave u kojem je došlo do povećanih vrijednosti dostavljenih ponuda u odnosu na procijenjenu vrijednost nabave, kao i analizu cjelokupne investicije. Potrebno je da ova analiza pojedinog postupka JN, razmatra analizu tržišta, po elementima sadržaja iz postupka JN, kao i usporedbu cijena na vodno-komunalnim projektima sa sličnim uvjetima gradnje (sličnom lokalitetu) u protekle 2 godine. Metodologija izrade analize se prepusta Korisniku.

Ukoliko se utvrdi da je povećanje vrijednosti investicije opravdano, Korisnik će pripremiti i dostaviti dokumentaciju za drugu fazu provđbe procedure opravdanosti Zahtjeva za izmjenom ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, a istovremeno neće prekidati postupke javne nabave, te će se ići u ugavarjanje sekundarnih ugovora. U protivnom, Korisnik će poništiti natječajni postupak i pokrenuti novi.

U drugoj fazi provđbe procedure opravdanosti Zahtjeva za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, koja je detaljno opisana pod točkom 3 ove Upute, provest će se procedura dodjele dodatnih bespovratnih sredstava putem izrade dodatka ugovora. Nakon što PT2 u prvoj fazi utvrdi opravdanost pokretanja postupka za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, Korisnik će pripremiti Zahtjev za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (dodjela dodatnih bespovratnih sredstava) zajedno s pratećim dokumentima, te ga dostaviti radi provđbe procedure prihvaćanja i utvrđivanja opravdanosti zahtjeva za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Radi prihvaćanja opravdanosti zahtjeva za izmjenom Ugovora od strane PT2, Korisnik će uz Zahtjev osim Elaborata s detaljnom analizom tržišta cijena radova, pripremiti i izmjenu projektne prijave. **Kako izmijene projektne prijave proizlaze prvenstveno iz izmjena financijske prirode, posebno se naglašava da nije dozvoljena izmjena obuhvata investicije, aktivnosti i ciljeva projekta kao niti pokazatelja projekta. Projektna prijava će se mijenjati samo u dijelu Analize troškova i koristi (CBA) i s time povezanim dijelovima aplikacijskog obrasca (tzv. Prijavni obrazac „B“), a vezano za povećane vrijednosti investicije.**

Minimalan uvjet za dostavu zahtjeva od strane Korisnika za sklapanje dodatka Ugovora mora biti proveden postupak javne nabave za dodjelu sekundarnog ugovora za izgradnju sustava odvodnje tj. mora biti donesena Odluka o odabiru izvodača radova za izgradnju mreže (ovakav pristup usuglašen je s UT-om i IQR-om, kako bi se osiguralo da su ukupni troškovi ažuriranog projekta relativno precizno procijenjeni i predstavljaju stvarne tržišne pokazatelje).

Napomena: U slučaju opravdanog zahtjeva za izmjenom Ugovora u svrhu povećanja bespovratnih sredstava, potrebno je osigurati i povećani iznos nacionalne komponente sufinanciranja projekta, u jednakim omjerima kako je definirano u Ugovoru o sufinanciranju projekta.

2. PROJEKTI IZ GRUPE 3 - PROJEKTI KOJI SU ODOBRENI KAO „MAJOR“ PROJEKTI

Projekt se definira kao „major“ projekt ukoliko ukupni prihvatljivi troškovi nakon uzimanja u obzir zahtjeva iz članka 61 regulative (EU) No 1303/2013 iznose više od 50.000.000 EUR.

Za projekte koji su odobreni kao „major“ projekti u nacionalnoj proceduri, isti će, nakon provedene nacionalne procedure utvrđivanja opravdanosti Zahtjeva Korisnika, od strane PT2, ocjene kvalitete Zahtjeva od strane PT1 te tehničke ispravnosti i cjelovitosti Projekta od strane UT, biti ponovno upućeni u IQR (neovisnom stručnjaku za kontrolu kvalitete iz članka 102. Uredbe (EU) br. 1303/20213). Dokumenti koje Korisnik treba pripremiti i dostaviti radi provedbe procedure prihvatanja i utvrđivanja opravdanosti zahtjeva za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava su sljedeći:

2.1. Elaborat s detalnjicom analizom tržišta cijena radova – marketinška studija

Analiza pojedinog postupka javne nabave (JN) - investicijski građevinski radovi

Za ovaj elaborat s detalnjicom analizom tržišta cijena radova treba obraditi preliminarno izrađenu analizu pojedinog postupka javne nabave pripremljenu u prvoj fazi procedure opravdanosti Zahtjeva za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava.

Analiza tržišta pojedinog postupka javne nabave (JN) odnosno analiza cjelokupne investicije treba sadržavati:

Analizu VELIČINE I STRUKTURE TRŽIŠTA, što uključuje:

- naznake veličine tržišta - doprinos prometu BDP-a/sektora u posljednjih nekoliko godina (od 2010. ili 2014. godine, što je relevantnije)
- naznake predviđanja budućih trendova
- cjenovne trendove - kao npr. indeks cijena gradnje
- dostupnost materijala (bez obzira jesu li materijal/komponente dostupni na domaćem tržištu ili samo od međunarodnih dobavljača)
- dostupnost radne snage - cijena rada i sl.
- posebno izraditi analizu za ugovore/natječaje za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, te izgradnju linijskih objekata

Analizu NATJEČAJNOG POSTUPKA, što uključuje:

- utvrđivanje dosljednosti (tijekom vremena i između naručitelja) u uvjetima dostavljenih ponuda (utvrditi razine rizika dodijeljenih izvođaču i naručitelja)
- analizu primjenjenih kriterija za kvalificiranje ponuditelja (utvrditi transparentnost postupka tj. mogućnost nadmetanja za sve potencijalne ponuditelje)

Analiza TRŽIŠNIH TROŠKOVA, što uključuje:

- analiza treba pokazati što je uzrok povećanja cijena
- prikaze kretanja cijena, procijenjenu vrijednost ponuda te vrijednost najniže, najviše te najpovoljnije ponude
- analizu dati odvojeno za ugovor za izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda te ugovor za izgradnju linijskih objekata
- trošak analizirati uzimajući u obzir da se sastoji od četiri komponente: (i) materijalnih troškova, (ii) rada, (iii) drugih troškova i (iv) elemenata dobiti - koristiti proporcionalnu procjenu ukupnih troškova, ukoliko detalji nisu dostupni
- dati procijenjenu vrijednost po jedinice mjere
- potrebno prikazati trenutne cijene tržišta kao i očekivani trend cijena na tržištu

Cilj ovog elaborata je pokazati sve trendove koji mogu ukazivati na povećanje cijena., što uključuje eventualni naglasak analize na ograničenost kapaciteta unutarnjeg tržišta za isporuku komponenti/materijala, ograničen broj ponuđača (malu veličinu tržišta), otvorenost i transparentnost tržišta, kao i da nije došlo do promjena u ugovornim strukturama koje bi mogle neopravdano utjecati na trendove povećanja cijena ponuda.

Dakle, analiza treba ukazati na glavne uzroke povećanja troškova, sa što je moguće više statističkih dokaza. Ako je potrebno, razmotriti kratku analizu cijene/potražnje na lokalitetima s sličnim tržišnim uvjetima, uključujući i druge državama članicama kako bi se pokazala jednakost kretanja u sličnim tržišnim okruženjima.

2.2. Izmjenjena Studija izvedivosti s prilozima:

- ažurirana Analiza troškova i koristi (potrebno ažurirati investicijske troškove i investicijsko razdoblje i s time povezane elemente),
- ažurirana finansijska analiza (izmjena finansijske analize će posljedično zahtijevati i ažuriranje i rekalkulaciju udjela EU sufinanciranja kao i nacionalnog učešća. S obzirom da će doći do porasta vrijednosti nacionalnog sufinanciranja što posljedično podrazumijeva i veću cijenu vode, potrebno je ponovno izračunati i provjeriti priuštivost projekta),
- ažurirana ekonomska analiza,
- ažurirana opcionska analiza (s obzirom na nove investicijske troškove provjeriti je li odabранo varijantno rješenje i dalje najpovoljnije),
- ažurirani plan nabave i plan implementacije projekta (završetak projekta mora biti unutar razdoblja u kojem su troškovi prihvatljivi za financiranje iz OPKK 2014. – 2020. odnosno do kraja 2023. godine),
- ažurirani finansijski podaci na novu finansijsku godinu.

2.3. Prijavni obrazac „B“ (Prilog II Provedbene uredbe Komisije (EU) 2015/207 od 20. siječnja

2015. koja je izmjenjena Provedbenom Uredbom Komisije 2019/256 od 13. veljače 2019.)

- ažuriran sukladno rezultatima izmjene Studije izvedivosti i Analize troškova i koristi, u dijelu koji se odnosi na investicijske troškove, investicijsko razdoblje, plan nabave i plan implementacije projekta i s time povezana poglavlja,
- predmetni prijavni obrazac „B“ potrebno je pripremiti na način da se dostavi verzija s vidljivim izmjenama (s uključenim *track changes*) te verzija istog u čistopisu.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2019.043.01.0020.01.ENG&toc=OJ:L:2019:043:TOC

Prijavni obrazac za
velike projekte - NOV.

2.4. Prilog I Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava (Opis i proračun projekta)

- ažurirati vrijednost investicije i svakog pojedinog elementa/aktivnosti projekta i ostale relevantne dijelove istog uskladiti s podacima iz ažuriranog Prijavnog obrasca „B“ nakon što se naprave potrebne izmjene
- ažurirani Prilog I potrebno je pripremiti na način da se dostavi verzija s vidljivim izmjenama (s uključenim *track changes*) te verzija istog u čistopisu

2.5. Potpisana izjava kojom JLS/JIVU (ovisno o sufinanciranju) potvrđuje da ima osigurana sredstva nacionalne komponente za povećanu investiciju u odnosu na prvotno odobrenu

Obrazac izjave o
osiguranim sredstvima

2.6. Potpisana izjava kojom Korisnik potvrđuje da u izmjenjenoj projektnoj prijavi nisu promijenjeni obuhvat, aktivnosti, ciljevi i pokazatelji projekta

Izjava kojom
korisnik potvrđuje d

2.7. „Pregled izmjena“ u kojem će biti taksativno navedene izmjene koje su napravljene u projektnoj prijavi (uz pozivanje na adekvatni dokument i poglavlje – predložak istog bit će Vam naknadno dostavljen)

2.8. Novi/ ažurirani JASPERs Completion Note (u dogovoru s PT1 i PT2)

3. PROCEDURA DODJELE DODATNIH BESPOVRATNIH SREDSTAVA PUTEM IZRADE DODATKA UGOVORA

- Korisnik dostavlja Hrvatskim vodama kao Posredničkom tijelu razine 2 (PT 2) zahtjev za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava u pisanim obliku s popratnom dokumentacijom (kako je navedeno iznad) kojom dokazuje navode iz zahtjeva i potkrjepljuje potrebu za izmjenom Ugovora na za to predviđenom mjestu u sustavu eFondovi.

- PT2 ocjenjuje opravdanost povećanja investicijskih troškova te jesu li se izmijenili uvjeti pod kojima je projekt prethodno odobren u smislu ocjene prihvatljivosti projekata i aktivnosti i prihvatljivosti izdataka te donosi odluku o predloženim izmjenama (ako je potrebno, PT2 može zahtijevati od Korisnika dostavu dodatnih informacija). U slučaju pozitivne ocjene PT2 obavještava Ministarstvo zaštite okoliša i energetike kao Posredničko tijelo razine 1 (PT1) o svojoj odluci i dostavlja sve relevantne podatke i obrazloženja o predloženim izmjenama Ugovora te izmjenjenu projektnu prijavu i prateće dokumente.

U slučaju negativne odluke, PT2 o istom obavještava Korisnika putem sustava eFondovi.

- PT1 ocjenjuje jesu li se izmijenili uvjeti pod kojima je projekt prethodno odobren u smislu ocjene kvalitete te donosi odluku¹ o predloženim izmjenama Ugovora u kojoj adekvatno obrazlaže razloge prihvatanja/neprihvatanja predloženih izmjena Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava te o navedenom obavještava PT2.

U slučaju pozitivne odluke, PT1 dostavlja UT-u izmjenjenu projektnu prijavu, odnosno prijavu velikog projekta (PVP), kako bi istu uputio neovisnom stručnjaku za kontrolu kvalitete (IQR).

UT-u se dostavlja i kratko obrazloženje odnosno potvrda PT1 i PT2 da predmet izmjene projekta nije imao nikakav utjecaj na ishod evaluacije, odnosno na prethodno provedeni postupak odabira projekta, osim u dijelu iznosa bespovratnih sredstava.

- Nakon što UT ocijeni da je PVP tehnički ispravan i cjelovit, upućuje PVP neovisnom stručnjaku na kontrolu kvalitete, koji na temelju svoje procjene sastavlja izjavu o izvedivosti i ekonomskoj održivosti velikog projekta.

Ako procjena neovisnog stručnjaka ukaže na potrebu za izmjenama i/ili dopunama, UT daje uputu nadležnom tijelu da unese iste određujući odgovarajući rok. Kada UT procijeni da su unesene sve potrebne izmjene i/ili dopune, ponovno podnosi PVP neovisnom stručnjaku na kontrolu kvalitete.

- Nakon dobivene pozitivne ocjene izvedivosti i ekonomskе održivosti velikog projekta od strane neovisnog stručnjaka za kontrolu kvalitete, UT o tome obavještava PT1.

- PT1 donosi Odluku o izmjeni Odluke o financiranju velikog projekta i dostavlja je Korisniku te o istome obavještava PT2 i UT.

¹ Razlikovati od Odluke o financiranju. Ovom odlukom PT1 samo potvrđuje da je suglasan s predloženim izmjenama Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava

- UT dostavlja Europskoj komisiji (EK) obavijest (*Notification*). Ako u roku od tri mjeseca od dana obavijesti UT-a EK ne doneše odluku u obliku provedbenog akta kojom odbija finansijski doprinos (provedbenim aktom EK odbija finansijski doprinos samo ako je utvrđio znatne nedostatke u neovisnom pregledu kvalitete), smatra se da je finansijski doprinos za veliki projekt odobren od strane EK-a².

-PT2 priprema Dodatak Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i dostavlja PT1 na suglasnost.

- Po završetku prethodno navedenih koraka³, PT1 potpisuje Dodatak Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava (koji mu je prethodno potписаног dostavio PT2) te ga dostavlja na potpis Korisniku.

Elektroničku verziju potписаног Dodatka Ugovoru (skenirani primjerak) PT2 unosi u sustav eFondovi na za to predviđeno mjesto.

- Zajedno s Dodatkom Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, PT2 priprema i Dodatak Ugovoru o sufinanciranju projekta kojim se uređuje udio sufinanciranja nacionalne komponente projekta između Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Hrvatskih voda te javnog isporučitelja vodnih usluga (korisnik projekta) i eventualnih partnera u smislu sufinanciranja projekata (ukoliko su JLS sa područja obuhvata projekta sufinancijeri).

Ukoliko nakon sklapanja Dodatka Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava kojim se dodjeljuju dodatna sredstva za financiranje projekta (sukladno provedenoj analizi i procjeni nove vrijednosti pojedinog ugovora i cijelokupne investicije kako je ranije opisano), dođe do naknadnog dodatnog povećanja vrijednosti investicije, **razliku nastalu uslijed dodatnog povećanja vrijednosti investicije snosit će Korisnik projekta.**

4. PROVEDBA POSTUPAKA JN DO DONOŠENJA ODLUKE O IZMJENI ODLUKE O FINANCIRANJU PROJEKTA

Kako bi se osigurala neometana provedba javnih natječaja i sklapanje sekundarnih ugovora u razdoblju do donošenja Izmjene Odluke o financiranju i dodjele dodatnih bespovratnih sredstava (sklapanjem Dodatka Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava i Dodatka Ugovoru o sufinanciranju), Ministarstvo zaštite okoliša i energetike kao PT1 će dati Suglasnost o budućem osiguranju sredstava za provedbu postupka javne nabave (donošenje odluke o odabiru ponude) od strane javnog naručitelja odnosno Korisnika bespovratnih sredstava.

Nacrt suglasnosti o
budućem osiguranju

Prije davanja suglasnosti o budućem osiguranju sredstava od strane PT1, Korisnik treba napraviti analizu i procjenu nove vrijednosti pojedinog ugovora, a potvrdu ispravnosti analitike i procjene te prihvatljivost povećanja vrijednosti će dati Hrvatske vode kao Posredničko tijelo razine 2. Ovu potvrdu ispravnosti analitike i prihvatljivosti povećanja vrijednosti investicije Hrvatske vode kao PT2, donijet će na temelju preliminarne analize napravljene i dostavljene od strane Korisnika, u prvoj fazi postupka utvrđivanja

² Detaljna procedura i rokovi vezani za postupak dobivanja pozitivne ocjene od strane neovisnog stručnjaka za kontrolu kvalitete te proceduri obavlješćivanja EK opisana je u Zajedničkim nacionalnim pravilima (ZNP 06 Dodjela bespovratnih sredstava).

³ Dodatak Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava može biti potписан i prije isteka 3 mjeseca od dana obavijesti UT-a prema EK, no u tom slučaju Dodatak Ugovoru sadržava suspenzivnu klauzulu prema kojoj se provedba Ugovora suspendira do ukidanja ili poništenja takve Odluke ili prestanka Ugovora.

opravdanost pokretanja postupka za izmjenom Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, kako je naprijed opisano.

Ovaj prijedlog suglasnosti odnosi se isključivo na projekte za koje je već sklopljen Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava te kojima sredstva potrebna za sklapanje sekundarnog ugovora slijedom provedenog postupka javne nabave nisu u potpunosti raspoloživa, odnosno sredstva raspoloživa (dodijeljena) prema Ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava su već iskorištena (alocirana) za prethodno provedene postupke javne nabave.

Ova suglasnost se ne primjenjuje za projekte sa sklopljenim Ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava, kod kojih je tijekom provedbe postupaka javne nabave za dodjelu sekundarnih ugovora, došlo do (značajnog) povećanja vrijednosti nabave, a procijenjeni iznos najpovoljnije ponude je još uvijek u granicama raspoloživih (dodijeljenih) sredstava iz Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, tj. raspoloživa (dodijeljena) sredstava iz Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava nisu iskorištena (alocirana) na prethodno sklopljene ugovore o nabavi.